

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1163

гр. София, 12.12.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселина Вълева

Членове: Красимира Костова
Магдалена Лазарова

като разгледа докладваното от Веселина Вълева Въззивно частно наказателно дело № 20221000601347 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 440, ал. 2 от НПК, вр. гл. XXII от НПК.

С определение от 24.11.2022 г. по НЧД № 3461/2022 г. по описа на СГС, НО, тридесети състав е оставено без уважение искането на лишения от свобода Р. П. Я. за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка на наказанието „лишаване от свобода“, наложено му със споразумение от 08.06.2022 г. по НОХД № 694/2020 г. по описа на Окръжен съд – Русе.

Срещу определението е постъпила частна жалба от защитника на осъдения Р. Я. – адв. В. К. от САК, с която се иска отмяна на първоинстанционния съдебен акт и уважаване молбата за условно предсрочно освобождаване. В жалбата се сочи, че определението е незаконосъобразно и необосновано, като постановено при нарушения на материалния закон и съществени нарушения на процесуалните правила. Твърди се, че неправилно съдът е мотивирал отказа си да освободи предсрочно Я., позовавайки се основно на изразеното по делото необективно отрицателно становище на администрацията на Затвора в гр. София. Посочва, че не би следвало поради обстоятелството, че осъденият е бил задържан под „стража под стража“ за дълъг период от време и е било наложително провеждането му на лечение в специализирани болнични заведения, да бъде поставян в по-неблагоприятно положение спрямо другите затворници и да предопределя единствения довод против освобождаването му, тъй като се явява непознат в СЦЗ. Навежда доводи и за вътрешна противоречивост в съдържанието на изготвената справка от Затвора в гр. София, доколкото в нея се излагат констатации за положителни прояви на подзащитния му, съчетани със становище за неоснователност на молбата на Я.. Подчертава се занижената оценка на риска от рецидив от 23 т., отразено в допълнително изисканото и приложено като писмено доказателство становище от Затвора в гр. Белене. Развиват се

съображения, че СГС неправилно е интерпретирал съдържанието на залегналите в споменатата справка изводи. Според защитника, първостепенният съд не е обърнал внимание и на влошеното здравословно състояние на лишения от свобода и приложената медицинска документация. Иска да бъде отменено определението на СГС и да бъде постановено условно предсрочно освобождаване на осъденото лице Я..

Софийският апелативен съд, след като се запозна с доказателствата по делото и съобрази доводите в жалбата, намира следното:

Жалбата е подадена в законоустановения 7-дневен срок от активно легитимирана страна и е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е неоснователна поради следните съображения:

Видно от приложените по делото писмени доказателства, Р. П. Я. е бил осъден с влязло в сила споразумение от 08.06.2022 г. по НОХД № 694/2020 г. на Окръжен съд – Русе за извършено престъпление по чл.354а, ал.2, изр.2, вр. ал.1, пр.1 и пр.4, вр. чл.20, ал.2 от НК, като му било наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от пет години при първоначално определен „общ“ режим за изтърпяването му и „глоба“ в размер на 20 000 лева. След влизане на споразумението е било приспаднато времето, през което осъденият е търпял мярка за неотклонение „Задържане под стража“, считано от 17.12.2019 г.

От доказателствата по делото се установява също, че лишеният от свобода е постъпил в Затвора в гр. София на 08.07.2022 г. за изпълнение на наложеното му наказание, като е бил преместен от затвор в гр. Белене, където преди това е изтърпявал МНО „Задържане под стража“. От приложената справка на Началника на Затвора – София е видно, че към постановяване на атакувания съдебен акт – 24.11.2022 г., осъдения Я. е изтърпял фактически 2 години, 9 месеца и 22 дни, като към тази изтърпяна част е зачетен 1 месец от работа или общо 2 години, 10 месеца и 22 дни. Остатъкът за изтърпяване е бил 2 г., 1 месец и 8 дни.

При очертаното фактическо положение, първият съд обосновано е приел, че в случая безспорно е налице първата предпоставка за прилагане на института за условно предсрочно освобождаване - осъденият е изтърпял фактически повече от половината от определеното му наказание „лишаване от свобода“, което не е за престъпление, представляващо „опасен рецидив“.

Верен е и извода на СГС, че макар формално Я. да е придобил право по чл.70, ал.1, т.1 от НК, то отсъства втората предпоставка за прилагане на института на условното предсрочно освобождаване.

В становището на затворническата администрация в гр. София е отразено, че Р. Я. е не е наказван, включен е в трудова дейност, участвал е програми („Безопасност на движението“ и „Обсъждане на текстове от НК и НПК), за които е награждаван с „писмена похвала“ и „удължено свиждане с близките“. Режимът му за изтърпяване на наказанието не е променен от „общ“ на „лек“ и рискът от рецидив от 23 т. не е редуциран от първоначално определения такъв. Прието е, че предвид тези констатации целите на наказанието,

регламентирани в чл.36 от НК все още не са постигнати в пълен обем и процесът на поправяне и превъзпитание не е завършен.

По делото са били разпитани служители на Затвора - гр. София – св. С. и св. Б.. Последната е работила с осъдения и има преки наблюдения над поведението му. Тя е разказала, че корекционният процес спрямо Я. на този етап дава положителни резултати и планът на присъдата се спазва. Според св. Б. условното предсрочно освобождаване на лишения от свобода би било преждевременно, тъй като към момента същият все още не е дал достатъчно доказателства по смисъла на чл.439а от НПК за трайна промяна на нагласите си за водене на законосъобразен начин на живот, в резултат на което режимът му за изтърпяване на наказанието не е заменен от „общ“ на „лек“ (макар определеното наказание да позволява такова редуциране) и целите, заложиени в присъдата не са изпълнени.

Първоинстанционният съд е изискал допълнително и справка от затворническата администрация в гр. Белене, където Я. за времето от около две години е изтърпявал мярка за неотклонение „Задържане под стража“. В нея е посочено, че поради процесуалното качество на Я. към този период, същият не е третиран като лишен от свобода, не е бил включен в трудов процес и не е имало възможност за добиване на впечатления за отношението му към труда. С оглед на това е дадено становище, че въпреки доброто поведение, което Я. е демонстрирал в затвора в гр. Белене, не може да се направи извод, че поправителният му процес е изцяло завършен.

Настоящият състав намира, че правилно първоинстанционният съд се е позовал на тези доказателства. Доводите в жалбата, свързани с противоречивост и необективност на затворническата администрация в гр. София, предвид краткия фактически престой на Я. в СЦЗ, не могат да бъдат споделени. Видно е, че СГС е положил необходимите процесуални усилия за изясняването на всички релевантни обстоятелства по делото, като в тази връзка е изискал становище и от администрацията на Затвора в гр. Белене, където Я. е изтърпявал МНО „Задържане под стража“, както и е призовал за разпит инспектори към ЗООТ „Казичене“ – св. С. и св. Б.. В резултат на това, правилно СГС е установил, че всички становища, включително това в приложената справка от затвора в гр. Белене, еднопосочно отчитат мотивацията в посока следване на законосъобразен живот и започналия корекционен процес, който обаче все още не е завършен – не е осъществен принципа на прогресивната система при изпълнение на наказанието и не са изпълнени в цялост набеязаните цели в съставения план.

По отношение на дългия период по задържане под стража на Я. за изтърпяване на МНО, въззивният съд намира за необходимо да отбележи, че това обстоятелство не може да се отчете в полза на осъдения в настоящето производство. СГС обосновава е заключил, че след като рискът от рецидив не е намалял, не може да се приемат за постигнати целите по чл.36 от НК. Настоящият състав се съгласява, че възможна предпоставка за това е краткият фактически престой на Я. в затвора в качеството му на осъден, тъй като с него не е работено по изпълнение на набеязаните в плана на присъдата цели. По

време на остатъка от наказанието, този срок би следвало да използва за поправяне на осъдения, което все още не трайно.

Правилен е изводът на СГС, че предвид предходните осъждания на Я., същият се характеризира като личност с трайно и устойчиво престъпно поведение, поради което за приложението на УПО следва да са събрани категорични доказателства за изоставяне на асоциалните му навици.

Според настоящия състав изложените факти са достатъчни, за да се приеме, че не следва да се прилага институтът на условното предсрочно освобождаване. Този институт предполага лишеният от свобода с поведението си да е показал своето поправяне в затворническата среда, като трябва да е положил достатъчно активни и продължителни усилия в тази насока, тъй като условното предсрочно освобождаване е изключение от общия принцип, че наложените наказания трябва да се търпят напълно, за да се постигнат целите на наказателната репресия, установени в закона.

Настоящият състав се солидаризира и с изводите на СГС за това, че представените медицински документи не са относими към настоящето производство. Още повече, че видно от изготвена комплексна съдебномедицинска експертиза от 05.05.2022 г., че здравословното състояние на Я. не е пречка да пребивава в пенитенциарно заведение, при положение, че може да се контролира, да се провежда необходимото лечение, включително ако се налага и в болница. Правилно първостепенният съд е отбелязал, че при наличие на някоя от визираните в закона предпоставки за отлагане изпълнение на наказанието, същото следва да бъде извършено в производство по чл. 415 от НПК, като компетентен за това е окръжният прокурор.

По изложените съображения, въззивният съд намира, че проверяваното определение е правилно и следва да бъде потвърдено.

Водим от горното и на основание чл. 440, ал. 2 от НПК, вр. чл. 345 от НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определението от 24.11.2022 г. по НЧД № 3461/2022 г. по описа на СГС, НО, тридесети състав, с което е оставено без уважение искането на лишения от свобода Р. П. Я. за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка на наказанието „лишаване от свобода“, наложено му със споразумение от 08.06.2022 г. по НОХД № 694/2020 г. по описа на Окръжен съд - Русе.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване или протест.

Препис от определението да се изпрати на осъденото лице, неговия

защитник - адв. В. К. и на Затвора – гр. София.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____